

საქართველოს ადვოკატთა ასოციაციის ეთიკის კომისიის 09.07.2020 წლის
№056/20¹ გადაწყვეტილების მოკლე მიმოხილვა

ანი ჯოხაძე (სტუდენტი)

ფაქტები

საჩივრის ავტორმა ადვოკატი დაიქირავა მისი შვილის ინტერესების დასაცავად, რომელიც ბრალდებული იყო დანაშაულის შეუტყობინებლობისთვის. საადვოკატო მომსახურების ჰონორარი განისაზღვრა 3000 აშშ დოლარით, რომელიც ადვოკატისათვის უნდა გადაეცათ 10 დღის ვადაში. ადვოკატს იმავე საღამოს გადაეცა 1000 აშშ დოლარი. საჩივრის ავტორის განმარტებით, ადვოკატი დაპირდა, რომ მეორე დღეს საჩივრის ავტორის შვილს გაათავისუფლებდა გირაოსა და საპროცესო შეთანხმების გარეშე. თუმცა, ბრალდებულს წინასწარი პატიმრობა შეეფარდა. საჩივრის ავტორმა ჰონორარის დანარჩენი ნაწილი, 1000 აშშ დოლარი და 500 აშშ დოლარი ადვოკატს გადასცა შეთანხმებულ 10 დღიან ვადაში. საჩივრის ავტორმა მიუთითა, რომ ადვოკატი ყოველი პროცესის წინ ჰპირდებოდა გათავისუფლებას, რაც არ შეასრულა. ბოლოს ადვოკატმა უთხრა ეფიქრა საპროცესო შეთანხმებაზე, რაც მისთვის არ იყო მისაღები. საჩივრის ავტორმა ადვოკატს მოსთხოვა საადვოკატო ურთიერთობის დასრულება და აღებული საადვოკატო მომსახურების ჰონორარის 2500 აშშ დოლარის დაბრუნება, რადგან ფიქრობდა, რომ საქმეს ვერ უძღვებოდა. ადვოკატმა არც ჰონორარი დაუბრუნა და არც მისი შვილის სხდომაზე მივიდა. ოჯახმა ახალი ადვოკატის აყვანა სხვა ადვოკატის ჩართულობით გაფორმდა საპროცესო შეთანხმება და მის შვილს მიესაჯა თავისუფლების აღკვეთა 1 წლით. მოწმე ადასტურებდა, რომ ადვოკატმა მისცა გარანტია. მოწმე განმარტავს, რომ ბრალდებულთან შეთანხმებული არ იყოს საპროცესო პირობები, ისე გააჟღერა ეს ადვოკატმა სხდომაზე. ადვოკატის განმარტებით, ბრალდების მხარესთან აწარმოებდა მოლაპარაკებას საპროცესო შეთანხმების თაობაზე. როგორც კლიენტი, ასევე მისი ოჯახი, ფლობდა ინფორმაციას საპროცესო შეთანხმების თაობაზე. ადვოკატის განმარტებით, სასჯელალსრულების დაწესებულებაში ბოლო ვიზიტისას, კლიენტმა გამოთქვა სურვილი მასთან გაფორმებულიყო საპროცესო შეთანხმება ერთ წელ რეალურ სასჯელზე. ადვოკატმა აღნიშნულის შესახებ აცნობა კლიენტის მამას, და პროკურორს. პროკურორმა განუმარტა, რომ მათი მხარე ამ პირობაზე იყო თანახმა და შემდეგ პროცესზე მიიტანდა ოქმს საპროცესო შეთანხმების თაობაზე. ადვოკატი განმარტავს, რომ იგი გამოცხადდა აღნიშნულ სასამართლო სხდომაზე, სადაც საჩივრის ავტორმა განუცხადა, რომ არ უნდა შესულიყო სხდომაზე, რადგან მის შვილს შეთანხმებული პირობით აღარ სურდა საპროცესო შეთანხმების გაფორმება, აქვე აცნობა, რომ იპოვნეს სხვა ადვოკატი, ვინც ჰპირდებოდა პირობით სასჯელს. ადვოკატი დათანხმდა კლიენტის ნებას. ადვოკატი განმარტავს, რომ სხდომაზე მოსამართლემ მისი გამოუცხადებლობის მიზეზად დაასახელა აცილება ბრალდებულისა და მისი ოჯახის მხრიდან. ადვოკატი განმარტავს, რომ კლიენტისათვის გარანტია გათავისუფლების შესახებ არასოდეს მიუცია.

პროცესუალური ისტორია

საქართველოს ადვოკატთა ასოციაციის ეთიკის კომისიას საჩივრით მომართა ბრალდებულის (კლიენტის) მამამ და მოითხოვა ადვოკატისათვის დისციპლინური პასუხისმგებლობის დაკისრება.

სამართლებრივი შეფასება

¹<https://gba.ge/pdf/620e289e58c5b.pdf/056.20,%20ar%20agdzvra,%2012.10.20.pdf>

(1) განახორციელა თუ არა ადვოკატმა კვალიფიციური და კეთილსინდისიერი წარმომადგენლობა და ვის ეკისრება გარანტიის მიცემის მტკიცების ტვირთი?

ეთიკის კომისიამ იმსჯელა ადვოკატის მიერ შემდეგი მუხლის შესაძლო დარღვევის თაობაზე: ადვოკატი ვალდებულია კეთილსინდისიერად შეასრულოს პროფესიული ფუნქციები (ადვოკატთა შესახებ საქართველოს კანონი, მუხლი 5(ა)). ადვოკატმა კვალიფიციურად და კეთილსინდისიერად უნდა მისცეს რჩევა კლიენტს და განახორციელოს წარმომადგენლობა (ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსი, მუხლი 8.5). ადვოკატს უფლება არა აქვს კლიენტს მისცეს გარანტიები მისგან აღებული საქმის შედეგებთან დაკავშირებით (ეთიკის კოდექსი, მუხლი 8.3).

ადვოკატის კვალიფიციურობისა და კეთილსინდისიერების შეფასებისათვის მნიშვნელოვანია ორი ძირითადი საკითხის განსაზღვრა: (1) ადვოკატმა კლიენტთან შეთანხმოს დაცვის სტრატეგია და მოსალოდნელი შედეგების შესახებ მოახდინოს კლიენტის ინფორმირება; და (2) ადვოკატის მიერ შერჩეული დაცვის სტრატეგია შესაბამისობაში იყოს კანონთან. სხვა მხრივ, თუ რამდენად ეფექტიანი იყო ადვოკატის მიერ შერჩეული დაცვის სტრატეგია, არ შეიძლება შეფასების საგანი გახდეს, რადგან ადვოკატი დამოუკიდებელია თავის საქმიანობაში (ეთიკის კოდექსი, მუხლი 2). აღნიშნული კი გულისხმობს დაცვის სტრატეგიის დამოუკიდებლად განსაზღვრასაც, რომელიც შეთანხმებული უნდა იყოს კლიენტთან. ადვოკატი გაეცნო მრავალტომიან საქმეს. იგი არაერთხელ შეხვდა კლიენტს სასჯელაღსრულების დაწესებულებაში, მონაწილეობდა სასამართლოს სხდომებში. საქმის მსვლელობისას გამოიკვეთა ისეთი მტკიცებულებები, რაც ბრალდებულის ბრაალეულობაზე მიუთითებდა, რის შესახებაც ესაუბრა კლიენტსა და მის ოჯახის წევრებს. ადვოკატი მიიჩნევდა, რომ კლიენტისათვის საუკეთესო გამოსავალი იყო საპროცესო შეთანხმება და ესაუბრა საქმის პროკურორს, რომელმაც შესთავაზა შეთანხმების კონკრეტული პირობა. აღნიშნული პირობა მისაღები არ იყო კლიენტის და მისი ოჯახისათვის, რის გამოც მათ შეწყვიტეს ადვოკატთან ურთიერთობა და საქმეში ჩართეს სხვა ადვოკატი. საბოლოოდ, გაფორმდა საპროცესო შეთანხმება და ბრალდებულს მიესაჯა 1 წელი. ადვოკატმა კლიენტი დაიცვა სრულად და კვალიფიციურად.

გარანტიის მიცემასთან დაკავშირებით მტკიცების ტვირთი აკისრია საჩივრის ავტორს, რომელმაც კოლეგიას დასაბუთებული ვარაუდის სტანდარტის შესაბამისი მტკიცებულება უნდა წარუდგინოს აღნიშნულის თაობაზე. ადვოკატი არ ეთანხმება საჩივრის ავტორის პოზიციას და განმარტავს, რომ გარანტია არ მიუცია კლიენტისათვის. ადვოკატი უარყოფს გარანტიის მიცემის ფაქტს, საჩივრის ავტორს, განმარტების გარდა არ წარმოუდგენია გარანტიის მიცემის დამადასტურებელი მტკიცებულება, რომელიც დასაბუთებული ვარაუდის სტანდარტს დააკმაყოფილებდა.

(2) საჩივრის ავტორის პრეტენზიასთან დაკავშირებით, რომ ადვოკატმა ის დატოვა დაცვის უფლების გარეშე, საპროცესო კოლეგიამ იმსჯელა ადვოკატის მიერ შემდეგი მუხლის შესაძლო დარღვევის თაობაზე:

ადვოკატმა არ უნდა ისარგებლოს საქმეზე უარის თქმის უფლებით ისეთ გარემოებებში, როდესაც კლიენტი უძლური იქნება დროულად ისარგებლოს სხვა ადვოკატის იურიდიული დახმარებით, კლიენტისათვის ზიანის მიყენების თავიდან აცილების მიზნით (ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსი, მუხლი 8.7).

საქმეში წარმოდგენილი მასალებიდან დგინდება, რომ ადვოკატის მომსახურებაზე უარი თქვა მისმა დამქირავებელმამა იმ საფუძველით, რომ სხვა ადვოკატი შეპირდა საქმის უკეთესი შედეგით დასრულებას. ადვოკატს აცილება მისცა როგორც ოჯახის წევრმა, ასევე სასამართლოს სხდომაზე კლიენტმა. ადვოკატმა მიიღო გადაწყვეტილება და კლიენტის სურვილის შესაბამისად, პროცესზე მისული, არ შევიდა სასამართლოს სხდომაზე. რადგან ადვოკატს აცილება მისცა კლიენტმა, ადვოკატს დაცვის უფლების გარეშე არ დაუტოვებია.

(3) უნდა დაუბრუნოს თუ არა ადვოკატმა კლიენტს გამოუმუშავებელი ჰონორარი?

კლიენტის ინტერესების დაცვის შეწყვეტისას ადვოკატმა კლიენტს უნდა დაუბრუნოს ფულადი სახსრები ან სხვა ქონება, რომელიც კლიენტმა ადვოკატს გადასცა წარმომადგენლობითი უფლებამოსილების განხორციელებისას. კლიენტისთვის გადასაცემი თანხიდან ადვოკატს უფლება აქვს გამოქვითოს ურთიერთობის შეწყვეტამდე განხორციელებული მომსახურებისათვის მისაღები გასამრჯელო და გაწეული ხარჯი (ეთიკის კოდექსი, მუხლი 8.15).

მხარეთა პოზიციებით დგინდება, რომ ადვოკატს ჰონორარის სახით მიღებული აქვს 2500 აშშ დოლარის ექვივალენტი თანხა. ადვოკატს კლიენტისათვის გაწეული აქვს მომსახურება სრულად. შესაბამისად, გამოუმუშავებელი ჰონორარის კლიენტისათვის დაბრუნების. ეთიკური ვალდებულის დარღვევა არ დგინდება.

დასკვნა

დისციპლინური დევნა არ აღიძრა, რადგან: (1) ადვოკატმა კლიენტი დაიცვა კეთილსინდისიერად და კვალიფიციურად, იგი მოქმედებდა კლიენტთან შეთანხმებული დაცვის სტრატეგიით; (2) საქმეში არსებული მტკიცებულებებით არ დადასტურდა ადვოკატის მიერ გარანტიის მიცემის ფაქტი; (3) ადვოკატს კლიენტი არ დაუტოვებია დაცვის უფლების გარეშე, რადგან თავად კლიენტმა და მისმა ოჯახმა უთხრა უარი მომსახურების გაგრძელებაზე; (4) ადვოკატს კლიენტისათვის გაწეული აქვს მომსახურება სრულად. შესაბამისად, გამოუმუშავებელი ჰონორარის კლიენტისათვის დაბრუნების ეთიკური ვალდებულის დარღვევა არ დგინდება.